ئاژانسی ڕۆیتەرز: د. بەرهەم ساڵح بەڵێنی داوە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانییەوە

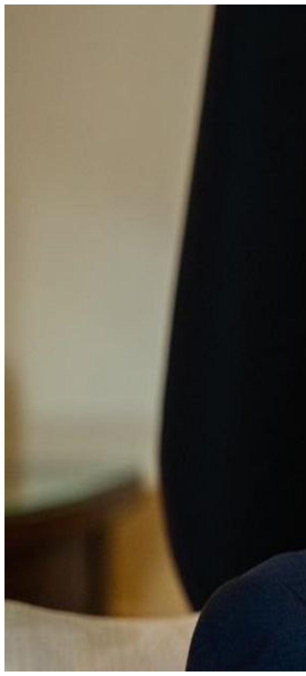

ئاژانسی هەواڵی ڕۆیتەرز بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح کە پەنابەرێکی پێشوە و خەڵکی هەرێمی کوردستانی عێراقە، وەک کۆمیسیاری باڵای داهاتوی پەنابەرانی نەتەوە یەکگرتوەکان (UNHCR) دەستنیشانکرا لەکاتێکدا زۆربەی سەرۆکەکانی پێشوی کۆمیسیۆنەکە ئەوروپی بون. دەشڵیت، "د. بەرهەم ساڵح لە سایەی قەیرانی داراییدا کار لەگەڵ کەرتی تایبەت دەکات و بەڵێنی داوە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانییەوە".

ئاژانسی ڕۆیتەزر ئەمڕۆ هەینی بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح، سەرۆک کۆماری پێشوی عێراق کە لەژێر دەسەڵاتی سەدام حوسێندا لە چەوساندنەوە هەڵهاتبو، وەک کۆمیسیاری باڵای داهاتوی پەنابەرانی نەتەوە یەکگرتوەکان دەستنیشانکرا، بەوەش ئەو نەریتەی شکاند کە سەرکردەکانی ئەم ئاژانسە زیاتر لە وڵاتە بەخشەرە گەورەکانی ئەوروپا هەڵدەبژێردران.

ئاماژەی بەوەشکرد، نامەیەکی ئەنتۆنیۆ گۆتێرێسی سکرتێری گشتی نەتەوە یەکگرتوەکان پشتڕاستی کردەوە کە خولی پێنج ساڵەی د. بەرهەم ساڵح لە 1ی (کانونی دوەم/1)ـی 2026ـەوە دەستپێدەکات، بە مەرجی

ئەوەی لەلایەن لیژنەی کۆمیسیۆنی باڵای پەنابەرانەوە پەسەند بکرێت. ناوبراو شوێنی فیلیپۆ گراندی ئیتاڵی دەگرێتەوە کە لە ساڵی 2016ـەوە سەرۆکایەتی ئاژانسەکەی کردووە. وتەبێژی UNHCR ئامادە نەبوو لەدوان بدات، لە کاتێکدا وتەبێژێکی نەتەوە یەکگرتووەکان ڕایگەیاند، "پرسەکە بەردەوامە".

بەگوێرەی ڕۆیتەرز، د. بەرهەم ساڵح کە بە ڕزگاربوون لە دەسەڵاتی سەددام ڕوویکردووەتەوە بریتانیا و لەوێ ئەندازیاری خوێندووە، لە ساڵی 2018 تا 2022 وەک سەرۆک کۆماری عێراق خزمەتی کردووە. ئەو لە کاتێکدا پۆستەکە وەردەگرێت کە ئاوارەبوونی جیهانی ژمارەی پێوانەیی تۆمار کردووە - نزیکەی دوو هێندەی ئەو ئاستەی کە گراندی تێیدا دەستبەکاربوو - ئەوەش لە کاتێکدایە کە کۆمەک داراییەکان بە شێوەیەکی بەرچاو کەمیکردووە.

ئەوەشیخستەڕوو، بەخشەرە سەرەکییەکانی وەک ویلایەتە یەکگرتووەکان لە سەردەمی دۆناڵد ترەمپ سەرۆکی ئەمریکادا بەخشینەکانیان کەمکردووەتەوە و وڵاتانی دیکەش پارەکانیان بە کەرتی بەرگری گواستووەتەوە. د. بەرهەم ساڵح، کە خەڵکی هەرێمی کوردستانی عێراقە، بەڵێنی داوە دڵنیایی بدات لەوەی پەنابەران لەناو ئەوەی پێی دەوت "بازنەی پشتبەستن بە یارمەتییەکان" گیر نەخەن و دەستیان بە خوێندن و هەلی کار بگات.

د. بەرهەم ساڵح لە میانی بانگەشەکەیدا ڕایگەیاندووە، "من باوەڕێکی قوڵم بە ئەرکی UNHCR هەیە - چونکە من خۆم ئەزمونم کردووە، دیدگای من بریتییە لە UNHCRێک کە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانیەوە، و دان بەوەدا بنێت کە یارمەتییە مرۆییەکان دەبێت کاتی بن".

د. بەرهەم ساڵح ئامانجی فراوانکردنی سەرچاوەکانی داراییە، لەوانە سودوەرگرتن لە دارایی ئیسلامی و بەشداریکردنی هاوبەشەکانی کەرتی تایبەت لە ڕێگەی پێشنیاری "ئەنجومەنی جیهانی بەڕێوەبەرانی جێبەجێکاری مرۆیی". ناوبراو ڕووبەڕووی سنوردارکردنی زیاتری ڕۆژئاوا دەبێتەوە بە مافی پەنابەرێتی لە سایەی هەستی دژە کۆچبەری، هەروەها بێزاربوونی وڵاتە هەژارەکان کە پەنابەریان داڵدە داوە.

ئاژانسەکە کە بنکەکەی لە جنێڤە و زیاتر پشت بە بەخشینی خۆبەخشانە دەبەستێت، بودجەی ساڵی 2026ی نزیکەی پێنج یەک کەمکردووەتەوە بۆ 8.5 ملیار دۆلار و نزیکەی پێنج هەزار هەلی کار کەمدەکاتەوە، ئەوەش لە کاتێکدایە کە ململانێکان لە سودان و ئۆکرانیا پێداویستییەکانیان زیاتر کردووە. بەپێی UNHCR، ئەوە ناچاریان دەکات بڕیاری قورس بدەن لەسەر ئەوەی کە یارمەتی بدرێت و مەترسی نوێ بۆ سەر ژیانی پەنابەران دروست دەکات.

بەگوێرەی ڕۆیتەرز، نزیکەی 10 کاندید کێبڕکێیان بۆ پۆستەکە دەکرد، لە نێوانیاندا سیاسەتمەداران، بەڕێوەبەرێکی کۆمپانیای ئیکیا (IKEA)، پزیشکێکی فریاکەوتن و کەسایەتییەکی تەلەفزیۆنی کە زیاتر لە نیوەیان ئەوروپی بون، ئەوەش ڕەنگدانەوەی نەریتی ئاژانسەکەیە کە تەمەنی 75 ساڵە و بنکەکەی لە جنێڤە، کە 9 لە کۆی 11 سەرۆکی پێشوی خەڵکی ئەوروپا بون.

د. بەرهەم ئەحمەد ساڵح (د. بەرهەم ساڵح) لەدایکبوی 8ی (ئەیلول/9)ی 1960ی شاری سلێمانییە، سیاسەتمەدارێکی کوردی عێراقە و لە 2ی (تشرینی یەکەم/10)ی 2018 تا 13ی (تشرینی یەکەم/10)ی 2022 وەك سەرۆکی عێراق کاریکردوە، پێشتریش وەك جێگری سەرۆك وەزیرانی عێراق و سەرۆك وەزیرانی هەرێمی کوردستان کاریکردوە.